

А. П. Гайдучкий

МІГРАЦІЙНИЙ КАПІТАЛ В КРАЇНАХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ

РЕЦЕНЗІЯ

Глобалізація світової економіки призвела до появи нових напрямів притоку іноземного капіталу, особливо в країни, що розвиваються. Йдеться про грошові перекази міжнародних трудових мігрантів, які стають самостійним і досить важливим чинником розвитку економіки країн-донорів робочої сили. З другої половини ХХ століття грошові перекази трудових мігрантів стають одним з ключових джерел притоку іноземного капіталу в країни, що розвиваються. Завдяки швидкому зростанню обсягів грошових переказів підтримується достаток найбільш вразливих верств населення, вирівнюються диспропорції в доходах, диверсифікується їх розподіл. В цьому зв'язку актуальною є книга А.П. Гайдучкого "Міграційний капітал в країнах, що розвиваються"¹, яка розкриває суть і значення грошових переказів в соціально-економічному розвитку суспільства.

Автором на основі дослідження динаміки і структури залучення основних складових міжнародного ринку капіталу в країни, що розвиваються, з'ясовано зростаючу роль грошових переказів. На відміну від потоків приватних інвестиційних ресурсів у формі прямих і портфельних інвестицій, а також міжнародної технічної допомоги, які досить циклічні і залежать від зовнішньої та внутрішньої кон'юнктури, грошові перекази володіють контрциклічними особливостями і зростають, доповнюють чи заміщують основні складові міжнародного ринку капіталу, коли останні зменшуються в масштабах і значенні. Характерні ознаки грошових переказів та інших складових міжнародного ринку ка-

піталу аргументовано доцільністю введення в науковий оборот терміна "міграційний капітал", який трактується як доходи мігрантів, які за вирахуванням витрат на перебування в країні працевлаштування направляються на батьківщину.

У представленій книзі здійснено поглиблений аналіз мотивів транскордонного переміщення робочої сили та з'ясовано чинники формування і руху міграційного капіталу. При цьому значну увагу приділено динаміці і структурі, регіональним, демографічним та економічним особливостям залучення грошових переказів трудових мігрантів. Автор концентрує увагу, що міграційний капітал для багатьох країн, які розвиваються, є ключовим фінансовим ресурсом як в абсолютному значенні, так і по відношенню до ВВП. В силу низького рівня інвестиційної привабливості і обмеженого притоку традиційного іноземного капіталу грошові трансферти мігрантів стають основним джерелом валютних надходжень.

Дуже актуальним є Розділ 3, в якому приділено увагу соціально-економічним наслідкам залучення міграційного капіталу. Автор дуже послідовно, логічно і впевнено доводить, наскільки позитивним і важливим є грошові перекази для країн-реципієнтів капіталу: зменшується рівень бідності, зростає добробут домогосподарств мігрантів, розвивається соціальна інфраструктура, зростають заощадження та внутрішні капіталовкладення, що відображається на підвищенні валового внутрішнього продукту, фінансується імпорт, запобігається криза пла-

тижного балансу, зміцнюється курс національної валюти тощо.

Рукопис автора має практичну цінність. В книзі досліджено проблеми і перспективи розвитку фінансово-банківської інфраструктури обслуговування потоків міграційного капіталу (с. 180). Значну увагу приділено причинам використання мігрантами неофіційних каналів грошових переказів, проблемам високих тарифів спеціалізованих операторів, а також новим перспективним напрямом для залучення міграційного капіталу через фінансово-банківський сектор. Робота має низку цікавих висновків і пропозицій та буде корисною для банкірів, фінансистів, демографів тощо.

Зазначаючи вагомий науковий здобутки автора, слід сказати, що деякі питання не вдалось розкрити в повній мірі. Зокрема, недостатньо уваги приділено власним пропозиціям і заходам щодо виведення ринку грошових переказів з тіні і кращого використання офіційних каналів передачі коштів. Крім того, доопрацювання потребують пропозиції щодо зменшення вартості послуг переказування коштів офіційними каналами.

Загалом, на наш погляд, рецензована праця є новим для України ґрунтовним дослідженням, вагомим внеском у розвиток процесів трудової міграції і масштабного залучення грошових переказів. Представлений рукопис дозволяє по новому подивитись на можливість вирішення низки важливих соціально-економічних питань з теорії і практики міжнародних міграційних процесів та залучення міграційного капіталу в країни, що розвивається.

¹ Гайдучкий А.П. Міграційний капітал в країнах, що розвиваються. — К.: УкрПНТЕІ, 2008. — 296 с.

Рецензент: В. Г. Федоренко, доктор економічних наук, професор, академік УАН, заслужений діяч науки та техніки України, перший віце-президент Всеукраїнського союзу сприяння інтеграції та інвестицій в економіку України

ПЕРЕДПЛАТА 2009

ВИДАННЯ МОЖНА ПЕРЕДПЛАТИТИ З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ!

— ЧЕРЕЗ РЕДАКЦІЮ (ТЕЛ. 467-65-28);

— ЧЕРЕЗ ДП "ПРЕСА"

— ЧЕРЕЗ ПЕРЕДПЛАТНІ АГЕНТСТВА: "САММІТ", "ІДЕЯ", "БЛІЦ ІНФОРМ", "KSS", "МЕРКУРІЙ", "ПРЕСЦЕНТР", "ВСЕУКРАЇНСЬКА ПЕРЕДПЛАТНА АГЕНЦІЯ", "ФЛОРА", "ПЕРІОДИКА", "КОБЗАР", "ДІАДА", "ДОНБАС ДЕ-ЮРЕ", "ДІЛОВА ПРЕСА", "ФАКТОР"